

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE	str. 2
1. STAN ŚRODOWISKA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	
1.1. Położenie i powiązania z otoczeniem	str. 3
1.2. Środowisko przyrodnicze	str. 3
1.3. Środowisko kulturowe	str. 5
1.4. Sieć osadnicza, ludność i usługi	str. 5
1.5. Gospodarka	str. 7
1.6. Układ drogowy	str. 9
1.7. Uzbrojenie techniczne	str. 10
1.8. Planowanie przestrzenne i strategiczne	str. 11
2. IDENTYFIKACJA OBSZARÓW POPRAWY STANU GMINY	
2.1. Mocne i słabe strony gminy	str. 12
2.2. Szanse i zagrożenia rozwoju	str. 12
2.3. Obszary poprawy stanu gminy	str. 13
3. ZASADY REALIZACJI ZADAŃ I PROJEKTÓW UJĘTYCH W PLANIE	
3.1. Plan Inwestycyjny na lata 2005-2006	str. 14
3.2. Zarys Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013	str. 16
4. POWIĄZANIA UJĘTYCH W PLANIE PROJEKTÓW Z INNYMI ZADANIAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY	str. 17
5. ZAKŁADANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ I CELÓW PLANU	str. 18
6. PLAN FINANSOWY NA LATA 2005-2006	str. 19
7. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU	str. 20
8. MONITOROWANIE, RAPORTOWANIE I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA	str. 20
9. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	str. 21

WPROWADZENIE

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Kamienna Góra stanowi kompleksowy dokument określający plan działań strategicznych jej władz samorządowych, realizowanych dla uzyskania spójności Gminy z otoczeniem oraz równoważenia jej rozwoju wewnętrznego w pierwszych latach członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Plan w syntetycznym ujęciu określa stan środowiska, sytuację społeczno gospodarczą i możliwości poprawy stanu Gminy; zestaw zadań służących jej rozwojowi w perspektywie lat 2005-2013, ze szczególnym uwzględnieniem okresu 2005-2006. W Planie przedstawia się spodziewane efekty przyjętych działań i ich wpływ na przebieg procesów rozwojowych Gminy, wskazuje on także zasady zaangażowania środków finansowych z funduszy strukturalnych i środków własnych.

Priorytetowe zadania, ujęte w Planie, wiążą się z poprawą stanu środowiska naturalnego, modernizacją i rozwojem sieci komunikacji i infrastruktury technicznej, poprawą obsługi mieszkańców oraz z podwyższeniem potencjału turystycznego Gminy. Zakres działań związanych z ich realizacją jest zgodny z priorytetami przyjętymi w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego, finansowanym przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Dostosowany został on także do założeń Programu Restrukturyzacji i Modernizacji Sektora Żywnościowego i Rozwoju Obszarów Wiejskich. Przy uwzględnieniu generalnych założeń w/w Programów jest on zgodny z kierunkami rozwoju wynikającymi z polityk wspólnotowych, dotyczących szczególnie ochrony i poprawy stanu środowiska, polityki równych szans, wspierania zatrudnienia oraz tworzenia społeczeństwa informacyjnego. Plan ten jest zgodny także z wewnętrznymi, podstawowymi dokumentami planowania strategicznego Gminy, tj. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz Strategią zrównoważonego rozwoju z 1998r. (wraz z jej zmianami z 2002r.) oraz Wieloletnim Planem Inwestycyjnym z 2004r.

Z uwagi na potrzebę zdobycia doświadczeń w zakresie szczegółowego programowania zadań rozwojowych, obejmujących okres lat 2005-2006, niniejszy Plan ma charakter dokumentu przejściowego. Doświadczenia te, służące realizacji polityki spójności społeczno-gospodarczej Gminy- pozwolą na poszerzenie danych o szkicowo ujętych w niniejszym opracowaniu zadaniach, proponowanych do realizacji i współfinansowania w ramach wsparcia ze strony funduszy Unii Europejskiej w okresie 2007-2013.

1. STAN ŚRODOWISKA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

1.1. Położenie i powiązania z otoczeniem

Gmina Kamienna Góra położona jest w południowej części województwa dolnośląskiego. Graniczy od północy z gminami Janowice Wielkie i Marciszów, od wschodu z gminą Czarny Bór oraz z miastem Kamienna Góra, otaczając je niemal na pełnym obrębie jego granic i od południa z gminą Mieroszów, od południa i południowego zachodu z gminą Lubawka a od zachodu z miastem Kowary i gminą Mysłakowice. Jej głównymi lokalnymi centrami rozwoju są: Krzeszów i Pisarzowice.

Pod względem geograficznym Gmina położona jest na pograniczu Sudetów Zachodnich i Środkowych. Przeważająca jej część leży w Kotlinie Kamiennogórskiej, której środkiem płynie rzeka Bóbr z lokalnymi dopływami. Gminę otaczają góry: od zachodu – Grzbiet Lasocki (część Karkonoszy), od północy - Rudawy Janowickie, od północnego - wschodu Góry Kamienne (pasmo Czarnego Lasu i Lesistej), od południowego - wschodu Zawory i od południowego - zachodu część Gór Kruczych. Najwyższe punkty w obszarze tych gór to Skalnik (945m n.p.m.) i Dzicza Góra (881m n.p.m.) na zachodzie oraz Stożek (613) na wschodzie.

Znaczna część Gminy położona jest w obrębie terenów prawnie chronionych Sudetów Zachodnich i Środkowych, istniejących i planowanych do utworzenia. Północno – zachodnia jej część znajduje się na terenie utworzonego w 1989r. Rudawskiego Parku Krajobrazowego, natomiast część południowa na terenach projektowanego Parku Krajobrazowego Gór Kruczych i Zaworów. Gmina posiada atrakcyjne położenie turystyczno-krajobrazowe. Przez jej teren przebiegają liczne szlaki turystyczne, w tym dwa tranzytowe: Główny Szlak Sudecki im. Mieczysława Orłowicza i Międzynarodowy Górski Szlak Eisenach – Budapeszt. Szlaki te stanowią główne osie turystyczne całych Sudetów.

Głównymi osiami komunikacyjnymi Gminy są drogi krajowa Nr 5 relacji Bolków – Lubawka, przebiegająca na kierunku północ – południe, oraz w kierunku wschód – zachód droga wojewódzka Nr 367, relacji Wałbrzych – Kamienna Góra – Kowary – Jelenia Góra, stanowiąca połączenie Kotliny Kamienno-górskiej z Kotliną Jeleniogórską oraz rejonem Wałbrzycha.

1.2. Środowisko przyrodnicze

Pod względem morfologicznym Gminę Kamienna Góra cechuje duże zróżnicowanie form terenu, występujących w postaci kilku pasm górskich o odmiennym charakterze należących do Sudetów Zachodnich i Środkowych oraz rozległych śródgórskich obniżień. Są to: na północy Obniżenie Kamiennej Góry, na południu Kotlina Krzeszowska, obejmująca centralną część Gminy oraz na południowym wschodzie fragment Obniżenia Mieroszowa. Od zachodu i północy Obniżenie Kamiennej Góry zamyka masyw Rudaw Janowickich oraz niewielkie pasmo Gór Lisich. Kotlinę Krzeszowską zamykają od zachodu Góry Krucze, od północy Pasma Czarnego Lasu oraz od wschodu Wzgórza Krzeszowskie. Południową granicę Kotliny Krzeszowskiej tworzą Góry Zawory, stanowiące północną odnogę Gór Stołowych.

Obszar Gminy charakteryzuje się bardzo zróżnicowaną i urozmaiconą budową geologiczną. Występują tu trzy jednostki geologiczne: wschodnia część okrywy granitu karkonoskiego, granit karkonoski i Niecka Śródsudecka. Najstarsze utwory występują w rejonie wschodnich partii okrywy granitów karkonoskich w postaci serii Rudaw Janowickich i Leszczyńca. Przeważają tu utwory wieku prekambryjskiego, głównie amfibolity, łupki amfibolitowe, łupki łuszczkowe,

gnejsy i granitognejsy. Granit karkonoski występuje fragmentarycznie przy zachodniej granicy Gminy i reprezentowany jest przez odmianę porfirową o wyraźnej strukturze porfirowej. Najwięcej utworów z rejonu jej wschodniej części występuje w Niecce Śródsudeckiej, która stanowi duże zagłębienie wypełnione utworami karbonu, permu, kredy i czwartorzędu. Utwory powyższe reprezentowane są przez: zlepieńce, piaskowce kwarcowe, piaskowce margliste, łupki, wapienie oraz piaski i żwiry.

Pod względem hydrograficznym Gmina leży w całości w dorzeczu rzeki Odry, zaś jej główną osią hydrograficzną jest rzeka Bóbr wraz z dopływami: Żywiec z Bystrkiem, Świdnikiem oraz Zadną. Pod względem hydrogeologicznym położona jest na terenie trzech głównych zbiorników wód podziemnych: Niecki Wewnętrzno-sudeckiej Krzeszowa, Doliny rzeki Bóbr oraz Zbiornika Karkonosze.

Obszar Gminy należy wg regionalizacji klimatycznej Sudetów A. Schmucka do VI regionu pluwiotermicznego Kotliny Kamiennogórskiej i charakteryzuje się silnym zróżnicowaniem warunków klimatycznych w zależności od wysokości bezwzględnej i ekspozycji. Generalnie jest to obszar chłodny, termicznie mało korzystny, odizolowany masywem Rudaw Janowickich od łagodzących wpływów oceanicznych. Na terenie tym bardzo ostro zaznaczają się różnice w warunkach nasłonecznienia, wynikające ze zmiennej ekspozycji. Kotliny śródgórskie, a zwłaszcza dna dolin cechuje największa i częsta inwersyjność. Niewiele jest dni bezwietrznych.

Gleby w obszarze Gminy mają przeważnie pochodzenie wietrzeniowe. Powstały one jako gleby miejscowe w partiach grzbietowych na stokach o dużych spadkach lub jako produkt wietrzenia miejscowej skały macierzystej. Przeważnie są to gleby płytkie i silnie szkieletowe. Gleby wietrzeniowe przemieszczone wytworzyły się w wyniku procesów erozyjnych z przemieszczanych cząstek ziarnistych, a nawet szkieletowych z terenów wyżej położonych i są to w większości gleby żyzne o różnej głębokości. Większość z tych gleb zaliczana jest do brunatnych, brunatnych kwaśnych, a także do brunatnych bielcowych i właściwych. Zdecydowana większość to gliny lekkie pylaste przeważnie średnio głębokie i średnio szkieletowe.

Lasy Gminy położone są w VII Sudeckiej Krainie Przyrodniczo – Leśnej i należą do Nadleśnictwa Kamienna Góra (w obrębach Kamienna Góra i Lubawka) oraz fragmentarycznie do Nadleśnictwa „Śnieżka” (w obrębie Kowary). Rozmieszczenie siedliskowych typów lasu warunkują czynniki glebowe i klimatyczne, związane głównie z wysokością n.p.m. Największą powierzchnię zajmuje bór mieszany górski (ok. 57%) oraz las mieszany górski (ok. 26%). Dominującym gatunkiem lasotwórczym jest świerk, który posiada największą siłę lasotwórczą. Drzewostany świerkowe występują na wszystkich siedliskach, z tym, że na siedliskach wilgotnych jest ich znacznie mniej. Są to w większości drzewostany lite z domieszką innych gatunków. Ich udział powierzchniowy wynosi 81% a udział masowy 88%. Drugim gatunkiem pod względem zajmowanej powierzchni jest buk, jego udział powierzchniowy wynosi 5% a udział masowy 3%.

Dla ochrony unikalnych i wyróżniających się elementów przyrodniczych i krajobrazu Rudaw Janowickich został utworzony w 1989r. Rudawski Park Krajobrazowy, którego obszar został znacznie powiększony w 1998r. (z 8814 ha do 15705 ha). Na terenie Gminy w granicach Parku położone są następujące miejscowości: Czarnów, Dębrznik, Leszczyńiec, Ogorzelec, Pisarzowice, Raszów, Rędziny i Szarocin. Południowo-wschodnią część terenów Gminy, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, ma objąć projektowany do utworzenia Park Krajobrazowy Gór Kruczych i Zaworów. W 1996r. opracowana została dokumentacja dla utworzenia tego Parku, którego powierzchnia ma wynosić

4154 ha. W granicach Parku a zwłaszcza w jego otulinie znajdują się po jego utworzeniu następujące miejscowości: Czadrów, Dobromyśl, Gorzeszów, Jawiszów, Kochanów, Krzeszów, Krzeszówek, Lipienica, Olszyny i część Przedwojowa.

Na terenie Gminy ochroną prawną w formie rezerwatu krajobrazowego objęte zostały tzw. „Głazy Krasnoludków”, położone w okolicach Gorzeszowa (na terenie o powierzchni 9,04 ha). Jest to najbardziej znana grupa skalna Zaworów, na którą składa się 1200 metrowy ciąg ambon i ścian skalnych. Ochroną prawną w formie pomników przyrody nieożywionej objęto na terenie Gminy 1 obiekt oraz 24 obiekty przyrody żywej. Występują tu także inne osobliwości przyrodnicze, w tym 24 gatunków roślin chronionych całkowicie, 11 gatunków objętych ochroną częściową oraz 3 gatunki grzybów (ogółem chronione gatunki roślin odnotowano na 839 stanowiskach) oraz 35 gatunków ssaków, (w tym 14 gatunków chronionych), 107 gatunków ptaków, (w tym 93 gatunki chronione), 5 gatunków gadów, (w tym 5 gatunków chronionych), 6 gatunków płazów (w tym 4 gatunki chronione) i 14 gatunków ryb (w tym 1 gatunek chroniony).

1.3. Środowisko kulturowe

Najstarsze ślady działalności ludzkiej na terenie Kotliny Kamiennogórskiej sięgają epoki kamiennej (8000-4200 p.n.e.), o czym świadczą znaleziska w kilku miejscowościach sąsiadujących z Gminą. Stanowiska z epoki neolitycznej, w postaci kamiennych narzędzi, stwierdzono także w Gorzeszowie i Ptaszkowie. Dalszy rozwój osadnictwa nastąpił w epoce brązu (1300-400 p.n.e.). Z tego okresu pochodzą narzędzia znalezione w Leszczyńcu. Wczesnośredniowieczne grodzisko istniało w Krzeszówku. W czasach średniowiecza tereny Gminy, leżące przy ważnej, strategicznej drodze prowadzącej poprzez Bramę Lubawską do Pragi, stały się terenami intensywnego osadnictwa. Główną rolę w tym procesie odegrał prężnie rozwijający się klasztor cystersów w Krzeszowie, założony przez księcia Bolka I Świdnicko - Jaworskiego w roku 1292.

Wśród obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie Gminy zdecydowanie wyróżnia się monumentalny zespół opactwa cysterskiego w Krzeszowie. Jest to wybitne dzieło baroku europejskiego, dla którego trudno znaleźć analogie nie tylko na terenie Dolnego Śląska ale i w pozostałych regionach Polski. Jego klasa artystyczna porównywalna jest z najwybitniejszymi realizacjami doby baroku w Austrii, Niemczech czy w Czechach. Głównym elementem zespołu jest charakteryzujący się niezwykle bogatym wystrojem wnętrza kościół Matki Bożej Łaskawej wraz z Mauzoleum Piastów Świdnicko - Jaworskich, kościół pomocniczy p.w. św. Józefa, Dom Gościnny, bardzo bogaty zespół Kaplic Kalwarii, Pawilon na Wodzie i budynek klasztoru.

Tereny Gminy obfitują również w inne cenne zabytki powstałe w różnych epokach stylowych. Interującym przykładem sakralnego budownictwa gotyckiego jest kościół parafialny w Pisarzowicach, a także późnogotycki kościół filialny w Krzeszówku. Niepowtarzalny charakter posiada zespół renesansowych i manierystycznych, kamiennych nagrobków, znajdujący się we wnętrzu kaplicy grobowej rodziny Schaffgotschów przy kościele filialnym w Raszowie. Interującym zabytkiem na terenie Gminy jest także założenie pałacowo-parkowe w Szarocinie. Wewnątrz pałacu, na stropach, zachował się cykl figuralnych dekoracji sztukatorskich, o modnej w końcu XVIII wieku tematyce dworsko-pasterskiej.

Na terenie Gminy znajdują się 23 obiekty wpisane do rejestru zabytków. Oprócz w/w najcenniejszych obiektów, które ze względu na swe wyjątkowe walory architektoniczno-artystyczne są objęte szczególną ochroną prawną, znajduje się tu ponadto cały szereg wyróżniających się obiektów, które ujęte są w spisie obiektów zabytkowych sporządzonym przez Służbę Ochrony Zabytków.

1.4. Sieć osadnicza, ludność i usługi

Tereny Gminy Kamienna Góra obejmują środkową część Kotliny Kamiennogórskiej i składają się z dwóch części: zachodniej z głównymi ośrodkami osadniczymi w Pisarzowicach i Leszczynicy oraz wschodniej z Krzeszowem, przedzielonymi doliną Bobru i w części terenami miasta Kamienna Góra. Układ osadniczy Gminy tworzy 20 sołectw z 21 jednostkami: Czadrów, Czarnów, Dębrznik, Dobromyśl, Gorzeszów, Janiszów, Jawiszów, Kochanów, Krzeszów, Krzeszówek, Leszczyniec, Lipienica, Nowa Białka (część sołectwa Szarocin), Ogorzelec, Olszyny, Pisarzowice, Przedwojów, Ptaszków, Raszów, Rędziny, Szarocin. Największą i najbardziej prężną wsią w Gminie jest Krzeszów, położony w jej południowo – wschodniej części nad rzeką Zadarną. Miejscowość ta jest ważnym ośrodkiem usługowym, stanowiącym zaplecze dla sąsiednich wsi, ponadregionalnym ośrodkiem turystycznym. W jej strukturze funkcjonalno – przestrzennej dominuje zabytkowy zespół pocysterski, który jest wielką atrakcją turystyczną i kulturową w skali krajowej i zagranicznej. Ważną rolę w strukturze osadniczej odgrywa także duża wieś Pisarzowice, położona w północno-zachodniej części Gminy. Miejscowości takie jak Czadrów, Przedwojów, Ptaszków i Raszów, położone w otoczeniu miasta Kamienna Góra, mają bardzo silne powiązania funkcjonalne z jego terenami.

Gmina jest jedną z większych jednostek w regionie. Jej liczba ludności wynosiła w 2003r. 8706 osób. Wg danych GUS w 2002r. mieszkało tu 8656 osób, co dawało Gminie 16 lokatę (na 169) w województwie dolnośląskim. W liczbie tej było 4350 kobiet, co stanowiło 50,24% ogółu ludności. Na 100 mężczyzn przypadało tu 101 kobiet (co oznacza, że proporcje pomiędzy kobietami a mężczyznami w ciągu ostatnich 5 lat się wyrównały, jeszcze w roku 1997 Gmina wyróżniała się pod tym względem w skali województwa, gdyż była jedną z nielicznych gmin wiejskich i miejskich, w których zamieszkiwała mniejsza liczba kobiet w stosunku do mężczyzn). W ciągu ostatnich lat liczba ludności Gminy systematycznie zwiększa się (od 1997r. przybyło 155 osób). Stanowi ona jednak obszar o niewysokim stopniu zaludnienia, na 1 km² przypada tu 54,8 osoby (w województwie średnio 145,6 osób).

Pomimo stałego wzrostu liczby mieszkańców saldo migracji było tu jednak niekorzystne. W 2002r. odpływ ludności przewyższył jej napływ, a saldo migracji było ujemne i wynosiło -29. Najwięcej osób (85) wyprowadziło się do miast, 32 na wieś a 2 wyjechały za granicę. Podobnie przedstawia się sytuacja w stosunku do osób napływających. Z miast na teren Gminy przeprowadziło się 61 osób, ze wsi 29 osób, a z zagranicy 1. Przyrost naturalny w roku 2002 w stosunku do roku 1997 zwiększył się o 19 osób (w 1997- wynosił 8, a w 2002- 27 osób). W 2002r. było więcej urodzeń (116) i mniej zgonów (89), w porównaniu do 1997r. (106 urodzeń, 98 zgonów).

Poza powyższymi danymi demograficznymi istotne są także dane z 2002 r. o poziomie wykształcenia mieszkańców Gminy. Wśród 7073 mieszkańców powyżej 13 roku życia w roku 2002 było 221 osób z wykształceniem wyższym, 100 z policealnym, 1432 z wykształceniem średnim (z czego ze średnim zawodowym 1061, a ze średnim ogólnym 371), 2363 osoby z zasadniczym wykształceniem zawodowym oraz 2532 z wykształceniem podstawowym. W Gminie zgodnie z danymi z w/w roku na ogólną liczbę ludności gminy (8600), w wieku przedprodukcyjnym było 2272 osób (1160 mężczyzn, 1112 kobiet) tj. 26,4%, w wieku produkcyjnym 5133 (2750 mężczyzn, 2383 kobiet) tj. 59,7%, oraz w wieku poprodukcyjnym 1195 (364 mężczyzn, 831 kobiet) tj. 13,9%. Na 100 osób w wieku produkcyjnym, przypadało 68 osób w wieku nieprodukcyjnym (w tym 55 mężczyzn i 82 kobiety). Osób w wieku 65 lat i więcej było w gminie 12,2%.

Łączna ilość zasobów mieszkaniowych w 2002r. wynosiła 2427 o łącznej powierzchni użytkowej 177,2 tys.m².. Największy udział mieszkań na terenie Gminy posiadają mieszkania prywatne (80,7%), w dyspozycji Gminy pozostaje jeszcze 13,6% mieszkań (w 1997r. - 19%) - w tym 85,3% wybudowanych przed rokiem 1945, o wysokim stopniu dekapitalizacji. Warunki zamieszkiwania w tych lokalach z powodu braku tam wyposażenia w odpowiednie sieci, są trudne. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w roku 2002 wynosiła 20,7m² (w 1997r. - 18,4 m²). Natomiast liczba osób na 1 mieszkanie wynosiła 3,54 . Na 1 izbę przypadało 0,97osoby - co dało gminie 3 lokatę w województwie (w roku 1997 odpowiednio 3,57 i 1,06).

Sieć podstawowych usług na terenie Gminy koncentruje się głównie w Krzeszowie, Pisarzowicach i Leszczyńcu, zaś potrzeby w tym zakresie zaspokaja w znacznym stopniu miasto Kamienna Góra, leżące obok centralnej części Gminy. Na terenie Gminy w 2002r. zlokalizowane były dwa wiejskie ośrodki zdrowia: w Krzeszowie i Leszczyńcu oraz punkt lekarski w Pisarzowicach. Część społeczności Gminy korzysta z usług w zakresie infrastruktury zdrowia w innych wybranych przez siebie ośrodkach. Łącznie w powiecie kamiennogórskim dostępne są 2 szpitale, 4 przychodnie oraz 5 ośrodków zdrowia, zatrudniające łącznie 81 lekarzy i 9 stomatologów. Na terenie Gminy funkcjonuje jeden dom pomocy społecznej na 75 miejsc.

W roku 2002 w Gminie funkcjonowały 4 szkoły podstawowe (w 1997r. było ich jeszcze 10) oraz 2 gimnazja. Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w ciągu ostatnich lat spadła i w 2002r. wyniosła 774 osoby (w 1997r. było ich 974). Na 5 oddziałów przedszkolnych w Gminie 4 stanowią oddziały przy szkołach podstawowych. Znajdowały się tu także 4 placówki biblioteczne (na jedną przypadało 2164 osób). W 2002r. zgromadzony księgozbiór wynosił ogółem 36,4 tys. woluminów (tj. 4205 woluminów na 1000 osób). W 2002r. jeden czytelnik w Gminie wypożyczył średnio 25 woluminów (w powiecie 20,3, a w województwie 21,3).

Na terenie Gminy znajduje się prywatne Centrum Rekreacji w Krzeszówku, w Krzeszowie i Pisarzowicach działają Domy Kultury, natomiast świetlice posiadają: Przedwojów, Dębrznik, Janiszów, Leszczyniec, Szarocin, Krzeszówek, Gorzeszów, Jawiszów, Ogorzelec i Czadrów. Boiska z szatniami znajdują się w Pisarzowicach, Krzeszowie i Przedwojowie.

W Krzeszowie i Leszczyńcu działają Urzędy Pocztove, a sam Urząd Gminy zlokalizowany jest na terenie miasta Kamienna Góra.

1.5. Gospodarka

Gmina Kamienna Góra ma charakter jednostki o rolniczo-przemysłowym charakterze, otaczającej jeden z ważniejszych ośrodków produkcyjno-usługowych regionu, jakim jest miasto Kamienna Góra. Największą liczbę miejsc pracy stwarza tu przemysł i budownictwo, usługi rynkowe, inne usługi, niewielka działalność rolnicza i leśnictwo. Żadna z w/w funkcji nie wydaje się wyraźnie dominować nad pozostałymi, słabo jest przy tym rozwinięta działalność turystyczna.

W roku 2002 na terenie gminy były zatrudnione 744 osoby (bez podmiotów gospodarczych zatrudniających do 9 osób), w tym w sektorze publicznym 298 a w prywatnym 446. Z w/w liczby w przemyśle i budownictwie pracowało 360 osób (48%), w usługach rynkowych 131 (17,6%), w usługach nierynkowych 208 osób (28%), zaś w rolnictwie pracowało tylko 45 osób (6%). Na 1000 osób przypadało więc w gminie 86 zatrudnionych, co wskazuje na znaczny stopień bezrobocia. Stopa bezrobocia w Gminie w roku 2002 wynosiła 29% i obejmowała 1053 bezrobotnych (611 mężczyzn, 442 kobiety), (1998 - 20,5% tj. 649 bezrobotnych). Bezrobocie

ulega tu powolnemu, systematycznemu zmniejszaniu, na co przede wszystkim ma wpływ przyrost nowych miejsc pracy.

Tereny Gminy ,obejmujące w granicach administracyjnych obszar 15810 ha, zawierają znaczny areał gruntów rolnych i leśnych, tworzących zasadnicze zasoby jej gospodarki rolnej i leśnej. W 2003r. użytki rolne zajmowały tu 9452 ha (w tym: 3943 ha grunty orne, 3578 ha łąki, 1929 ha pastwiska), a 5124 ha zajmowały lasy (w 1997r. odpowiednio użytki rolne 9658 ha (w tym: grunty orne 4393 ha, łąki 3596, pastwiska 1662 ha) a lasy 5045 ha). Z porównania tych danych wynika, że powierzchnia użytków rolnych w tym okresie zmalała o ponad 200 ha, zaś powierzchnia lasów wzrosła o ok. 80 ha.

Zgodnie ze spisem powszechnym z 2002r. w gminie było 1293 gospodarstwa rolne (w tym 1290 indywidualnych) o ogólnej powierzchni 8253 ha. Przeciętna wielkość gospodarstwa wynosiła 6,4 ha (w powiecie 5,8 ha, w województwie 8,2 ha). Najwięcej gospodarstw (968) tj. niemal 75% - posiadało areał do 5 ha, a dalsze (166) 12,6% to gospodarstwa wielkości 5-10 ha. Spośród użytków rolnych należących do gospodarstw (7870 ha) grunty rolne zajmowały 3638 ha (44,1%), łąki 2604 ha (31,5%), pastwiska 1627 ha (19,7%) a sady 2 ha. Pracujących w wieku 15 lat i więcej wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym było 495 osób (mężczyzn 284, kobiet 211) w tym osób do lat 29 - 6,5%, a w wieku 65 lat i więcej - 23,5%. Na wspomniane 1293 gospodarstwa rolne w roku 2002 działalność wyłącznie rolniczą prowadziło 568 gospodarstw (o powierzchni 4652 ha w tym 4478 ha użytków rolnych), działalność wyłącznie pozarolniczą prowadziło 95 gospodarstw (o powierzchni 478 ha w tym 454 ha użytków rolnych), działalność rolniczą i pozarolniczą prowadziło 65 gospodarstw (o powierzchni 1776 ha w tym 1658 ha użytków rolnych), natomiast działalności rolniczej i pozarolniczej nie prowadziło 565 gospodarstw (o powierzchni 1348 ha w tym 1280 ha użytków rolnych).

Gleby na terenie Gminy zaliczyć można do średnich i słabych (dominuje IV i V klasa). Występuje tu rolnictwo typowe dla terenów podgórskich tj. hodowla bydła mlecznego i rzeźnego (ok. 30% indywidualnych gospodarstw rolnych w 1997r. posiadało zwierzęcy profil produkcji), uprawa zbóż i ziemniaków (około 25% gospodarstw miało w 1997r. roślinny profil produkcji). Struktura ta nie uległa w ostatnim czasie większym zmianom.

W Gminie oraz na terenie miasta Kamienna Góra funkcjonują następujące instytucje wspierające rolnictwo:

- Spółdzielnia Kółek Rolniczych „SPÓŁKAR”, sp. z o.o. w Kamiennej Górze (z filią w Krzeszowie),
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Kamiennej Górze,
- Spółdzielnia Mleczarska „KaMos” w Kamiennej Górze,
- Składnica Maszyn Rolniczych w Kamiennej Górze,
- Lecznica Weterynaryjna w Krzeszowie,
- Powiatowa Inspekcji Weterynarii w Kamiennej Górze,
- Rejonowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kamiennej Górze
- Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze.

Gmina Kamienna Góra posiada cenne zasoby surowców mineralnych. Eksploatowane tu zasoby mineralne to: amfibolity, melafiry, dolomity i piaski kwarcowe. Na terenie Gminy zlokalizowane są kopalnie:

- JKMS Zakład Wydobywania i Przemiału Dolomitu w Pisarzowicach.
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Kopalnia „Ogorzelec”

- Kopalnia Piasku Kwarcowego w Krzeszówku
- Kopalnia Melafir w Czarnym Borze

Na terenie Gminy w 2002r. zarejestrowanych w systemie REGON było 510 podmiotów gospodarczych, z czego 10 to jednostki budżetowe a 500 to jednostki prywatne (w 1997r. było ich odpowiednio 425, 21 i 404). Podmioty te działały w następujących sektorach gospodarki: przemysł - 62 (ok. 12%), budownictwo - 41 (ok. 8%), handel i naprawy - 127 (ok. 25%), transport gosp., magazynowanie i łączność - 52 (ok. 10%), obsługa nieruchomości i firm, nauka - 58 (ok. 11%), ochrona zdrowia i opieka społeczna - 11 (ok. 2%). Do największych z nich zaliczyć należy:

- PPH PAGAZ w Krzeszowie (hurtownia materiałów budowlanych i producent płytek budowlanych),
- TAKATA w Krzeszowie (producent akcesoriów samochodowych),
- PUH ROKOM w Ptaszkowie (firma budowlana),
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe „CHWASTEK” Sp. z o.o. w Ptaszkowie (firma budowlano-drogowa),
- Spółdzielnia Rolnicza w Starych Bogaczowicach z oddziałem w Czadrowie,
- Zakłady Obróbki Kamienia w Czadrowie i Pisarzowicach.

W strukturze podmiotów gospodarczych wyraźnie dominują podmioty zajmujące się handlem oraz świadczące usługi bytowe dla mieszkańców Gminy. Na terenie Gminy w 2002r. (tak jak w 1997r.) funkcjonowały 42 prywatne sklepy oraz dwie stacje paliw w Ptaszkowie i Krzeszowie. Nie ma tu targowiska stałego, natomiast sezonowo w okresie świąt kościelnych w Krzeszowie funkcjonują kramy i kiermasze. Obsługę ludności Gminy pełni w znacznym stopniu miasto Kamienna Góra, gdzie znajdują się instytucje oferujące bogaty zestaw usług, w tym: Bank Spółdzielczy, Bank PKO BP, Bank Zachodni, Kredyt Bank, towarzystwa ubezpieczeniowe, biura rachunkowe i kancelarie prawnicze oraz Cech Rzemiosł Różnych.

Teren Gminy jest bardzo atrakcyjny pod względem turystycznym. Znajduje się tu wiele cennych obiektów geologiczno–przyrodniczych oraz kulturowych ale działalność turystyczna jest słabo rozwinięta. Według danych w 2002r. funkcjonowało tu 6 turystycznych obiektów noclegowych, dysponujących 61 miejscami w tym 53 całorocznymi (w 1997r. były tylko 3 obiekty z 27 miejscami). Z noclegów skorzystało 666 osób w tym 130 z zagranicy. Wśród w/w obiektów "Czartak" jest gospodarstwem agroturystycznym a "Gościńiec Betlejem" oraz „Pokusa” to pensjonaty (z 36 stałymi miejscami noclegowymi). Na terenie gminy istnieje obecnie 17 gospodarstw agroturystycznych mogących przyjąć ok. 190 gości.

Gminą jako podstawową jednostką podziału administracyjnego kraju zarządzają Rada Gminy i jej organ wykonawczy Wójt. Jednostka ta dysponowała w 2002r. następującym budżetem :

- dochody budżetu wynosiły(w tys. zł) ogółem - 12751,7 w tym dochody własne 5984,8 subwencje 4022,9 dotacje z budżetu państwa 1964,4 .
- wydatki budżetowe (w tys. zł) ogółem - 13499,8 w tym majątkowe 3062,7 (w tym inwestycyjne 3062,7 tj. ok. 23%), bieżące gminy 8572,3 dotacje 392,5 świadczenia na rzecz osób fizycznych 1400,4
Ogółem wydatki na 1 mieszkańca wynosiły 1569,75 zł.

1.6. Układ drogowy

Gmina Kamienna Góra posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg publicznych, zwłaszcza w części południowo – wschodniej. Główną drogową osią komunikacyjną Gminy jest droga krajowa nr 5

Bolków – Lubawka IV kl. technicznej, przebiegająca przez Kamienną Górę i przecinająca gminę w kierunku północ – południe, na znacznym odcinku poddawana obecnie przebudowie związanej z jej nowym przebiegiem. Drugą ważną osią komunikacyjną w kierunku wschód – zachód jest droga wojewódzka nr 367 Jelenia Góra – Kowary – Kamienna Góra - Wałbrzych, IV kl. technicznej. Prowadzi ona zarówno ruch tranzytowy jak i lokalny. Na wielu odcinkach nie spełnia wymaganych parametrów, a w rejonie Leszczyńca i Ogorzelca stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu.

Drogi powiatowe i gminne przenoszą ruch lokalny i doprowadzają go w dużej części do dróg wojewódzkich i drogi krajowej. Nie wymagają zmian w swym przebiegu, poza potrzebą lokalnego poszerzenia szerokości pasa jezdni, wyprostowania łuków poziomych i poprawienia nawierzchni asfaltowych. Na wielu odcinkach drogi te nie spełniają parametrów technicznych. Na terenie Gminy są dwie stacje paliwowe, nie ma tu wprowadzić wyspecjalizowanych stacji obsługi technicznej pojazdów z diagnostyką ale funkcjonuje wiele drobnych warsztatów naprawczych.

W zasadniczy sposób dostępność komunikacyjną Gminy poprawi realizacja w perspektywie lat 2010 – 2015 drogi ruchu szybkiego Szczecin – Gorzów Wielkopolski – Legnica – Lubawka (granica państwa) – Praga, łączącej Skandynawię z południem Europy i stanowiącej jeden z głównych korytarzy komunikacyjnych środkowej Europy. Droga ta przebiegać ma przez teren Gminy w kierunku północ – południe, po zachodniej stronie miasta Kamienna Góra.

Przez teren Gminy przebiegają linie kolejowe:

- Nr 298 o państwowym znaczeniu: Kamienna Góra – Sędziszów (nie zelektryfikowana),
- Nr 299 o państwowym znaczeniu: Marciszów - Kamienna Góra – Lubawka – Granica Państwa (nie zelektryfikowana),
- Nr 308 Kamienna Góra – Jelenia Góra przez Pisarzowice, Ogorzelec, Kowary (wyłączona z ruchu),
- Nr 330 Kamienna Góra – Krzeszów (wyłączona z ruchu i nie przewidywana do ponownego uruchomienia).

Wśród w/w szlaków kolejowych ważne znaczenie dla aktywacji gospodarczej całego rejonu ma przede wszystkim linia nr 299, prowadząca na stronę czeską.

1.7. Uzbrojenie techniczne

Spośród 21 wsi na terenie Gminy 19 objętych jest bądź w całości, bądź w części zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę, są to: Dębrznik, Ptasek, Janiszów, Przedwojów, Pisarzowice, Rędziny, Raszów, Szarocin, Ogorzelec, Leszczyńca, Czadrów, Krzeszów, Lipienica, Krzeszówka, Gorzeszów, Dobromyśl, Kochanów, Jawiszów, Olszyny. Jedynie Czarnów i Nowa Białka nie są objęte tym systemem, a w wodę zasilane są z przydomowych studni kopanych, stanowiących indywidualne źródła poboru wody. Część gospodarstw posiada wodociągi zagrodowe, na bazie urządzeń hydroforowych. Największe ujęcia wody na terenie Gminy to:

- ujęcie wód w Janiszowie o wydajności 8640 m³/d - stanowiące główne źródło poboru wody dla miasta Kamienna Góra i zaopatrujące wieś Janiszów,
- ujęcie w Krzeszowie o wydajności 1632 m³/d - stanowiące źródło zaopatrzenia w wodę dla Krzeszowa, Krzeszówka, Gorzeszowa, Dobromyśla, Kochanowa, Czadrowa, Lipienicy, Jawiszowa, Olszyn. Krzeszów i w/w wsie wspomagane są przez ujęcie wód podziemnych w Krzeszówku o wydajności 720 m³/d,
- ujęcia wody w Gorzeszowie o wydajności 1440 m³/d - zasilające miasto Wałbrzych.

Długość wodociągowej sieci rozdzielczej w Gminie w 2002r. wynosiła 83,4 km a połączenia do budynków 1141 km. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych wyniosła 159 dam³.

Obecnie tylko część terenów Gminy jest skanalizowana. Głównym obiektem jej gospodarki wodno-ściekowej jest oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna w Krzeszowie, z osadem czynnym o przepustowości 600 m³/d. Obecnie z oczyszczalni tej korzysta około 70% mieszkańców Krzeszowa oraz osiedle mieszkaniowe należącego do dawnego PGR w Czadrowie. Docelowo oczyszczalnia ma oczyszczać ścieki z całego Krzeszowa, Czadrowa i Lipienicy. Ścieki bytowo-gospodarcze odpływające z budynków Przedwojowa w ilości 190 m³/d oczyszczane są w oczyszczalni mechaniczno-biologicznej typu Bioblok PS-150 o przepustowości 190 m³/d. Ścieki bytowo-gospodarcze z osiedla mieszkaniowego i z kilku budynków gminnych w Ogorzeltu w ilości 55 m³/d oczyszczane są w oczyszczalni mechaniczno-biologicznej z osadem czynnym o przepustowości 60 m³/d i odprowadzone do potoku Świdnik - lewobrzeżnego dopływu Bobru. Funkcjonuje także oczyszczalnia w Pisarzowicach o pojemności 30 m³/d, obsługująca zabudowę w centrum wsi. Ponadto część zabudowy Ptaszkowa podłączona jest do oczyszczalni w Kamiennej Górze. Ścieki bytowo-gospodarcze pochodzące z zabudowy nie przyłączonej do w/w obiektów gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach przepływowych z odpływem do gruntu lub pobliskich cieków wodnych i rowów melioracyjnych. Długość rozdzielczej sieci kanalizacyjnej w Gminie w 2002r. wynosiła 23,7 km a połączeń do budynków 408 km. Ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną było 97 dam³.

Przez obszar Gminy przebiegają magistrale gazowe Dn 500 i Dn 300 mm wysokiego ciśnienia relacji tłoczenia gazu w Sobiecinie koło Wałbrzycha - Kamienna Góra – Jelenia Góra oraz gazociąg w.c. Dn 100, prowadzący w kierunku Lubawki. Na terenie Zakładów Chemicznych w Ogorzeltu znajduje się przemysłowa stacja redukcyjno-pomiarowa dwustopniowa, z której gaz jest rozprowadzany na potrzeby zakładu gazociągiem niskiego ciśnienia. Mieszkańcy gminy nie korzystają z gazu przewodowego za wyjątkiem Przedwojowa, gdzie zlokalizowana jest dwustopniowa stacja redukcyjno-pomiarowa zasilana z gazociągu Dn 100. Niektóre gospodarstwa domowe posiadają gaz propan – butan w butlach do przygotowania posiłków i ogrzewania mieszkań. W Czadrowie istnieją lokalne kotłownie dostarczające ciepłą wodę oraz ciepło do ogrzania mieszkań wielorodzinnych. Kotłownie te zostały przewidziane do zasilania gazem sieciowym, obecnie zasilane są gazem z butli. Długość sieci gazowej w Gminie w 2002r. wynosiła 33,5 km. Odbiorców gazu było 139 a zużycie gazu wynosiło 74 dam³.

Stan wyposażenia budynków mieszkalnych i mieszkań w instalacje w 2002r. przedstawiał się jak niżej:

- na ogólną ilość budynków 917 - zwodociągowanych było 901 (w tym 190 z sieci lokalnej), skanalizowanych 883 (w tym 552 z odprowadzaniem ścieków do urządzeń lokalnych), gaz z sieci miało 75 budynków a centralne ogrzewanie 689 (wszystkie z sieci lokalnej),
- na ogólną ilość mieszkań 1777 - zwodociągowanych było 1756 (w tym 348 z sieci lokalnej), skanalizowanych 1725 (w tym 980 z odprowadzaniem ścieków do urządzeń lokalnych), gaz z sieci miało 169 mieszkań a centralne ogrzewanie 1075 (wszystkie z sieci lokalnej).

Źródłem zasilania w energię elektryczną odbiorców Gminy jest GPZ 110/20 kV w Kamiennej Górze oraz GPZ 110/20 kV w Lubawce i GPZ 110/20 kV w Marciszowie. Powyższe GPZ-ty włączone są w elektroenergetyczny system linii 110 kV relacji Kamienna Góra – Marciszów, Kamienna Góra – Lubawka i Kamienna Góra – Boguszów Gorce. Istniejące GPZ-ty pokrywają w pełni zapotrzebowanie na energię elektryczną istniejących odbiorców komunalno- bytowych i przemysłowych gminy Kamienna Góra. Przez obszar gminy przebiega

magistralna linia 220 kV relacji GPZ 400/220/100 kV w Mikułowej – GPZ 220/110 KV w Boguszowie Gorcach oraz linia napowietrzna 110 kV relacji Boguszów Gorce – Mieroszów. Sieć rozdzielcza średniego napięcia pracuje na napięciu 20 kV . Wykonana jest głównie jako napowietrzna, częściowo jako kablowa.

Abonenci telefoniczni Janiszowa, Raszowa, Czadrowa, Dębrznika i Ptaszkowa obsługiwani są przez telefoniczną centralę CA w Kamiennej Górze. Pozostali abonenci gminy Kamiennej Góry podłączeni są do centrali wiejskich w Pisarzowicach, Leszczyńcu, Przedwojowie i Krzeszowie. Pojemność istniejących central jest niewystarczająca i nie zabezpiecza istniejących potrzeb w zakresie instalowania telefonów. Planowany rozwój central telefonicznych i sieci światłowodowych powinny zabezpieczyć planowane potrzeby w zakresie telefonizacji gminy.

Odpady komunalne z terenu Gminy składowane są na wysypisku w Lubawce, administrowanym przez UM Lubawka. Wysypisko w Lubawce posiada uregulowany stan formalno–prawny, powinno być jednak zmodernizowane, aby spełniało odpowiednie warunki ochrony środowiska.

1.8. Planowanie przestrzenne i strategiczne

Gmina Kamienna Góra posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone przez Radę Gminy uchwałą nr VIII/41/99 z dnia 26.08.1999r., określające zasady prowadzenia polityki przestrzennej na jej terenie w długoletniej perspektywie. Studium nie będąc tzw. przepisem gminnym nie stanowi podstawy do wydania decyzji administracyjnych. Studium składa się z trzech zasadniczych części:

- uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego,
- kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- polityki przestrzennej.

`Część graficzną tego opracowania stanowią:

- Rys. nr 1 Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, w skali 1: 10 000,
- Rys. nr 2 Kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1: 10 000.

W zasadniczym stopniu ustalenia Studium nie uległy dezaktualizacji. Gmina dysponuje także aktualnymi 10 miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowanymi dla wybranych terenów gminy.

Drugim ważnym dokumentem planowania strategicznego Gminy jest opracowana w 1999 r. Strategia rozwoju Gminy .W Strategii tej zakłada się, że głównymi czynnikami determinującymi prowadzenie aktywnej polityki gospodarczej na terenie Gminy powinny być:

- trwały zrównoważony rozwój , wykorzystujący walory turystyczne, oraz dający warunki do samorealizacji jej mieszkańców,
- rozwój gospodarczy, zapewniający dochody mieszkańcom i budżetowi Gminy,
- realizacja celów szczegółowych, takich jak :rozwój gospodarczy zapewniający odpowiednią liczbę i strukturę miejsc pracy, nowoczesna infrastruktura techniczna, nowa infrastruktura społeczna, czyste środowisko, ład przestrzenny oraz estetyka Gminy, integracja mieszkańców, ich silna identyfikacja z Gminą, utrwalanie lokalnej tożsamości kulturowej, sprawny system bezpieczeństwa publicznego i zasobów Gminy przed klęskami losowymi.

W Strategii zakłada się, iż planowanie strategiczne jest procesem ciągle korygowanym i aktualizowanym związanym z koniecznością dostosowania się do zmiennych warunków

zewnętrznych i wewnętrznych. Zmiany takie, związane z modyfikacją pierwotnie przyjętych celu nadrzędnego, głównego i celów szczegółowych, zostały wprowadzone do Strategii na mocy Uchwały nr IX/38/2002 z dnia 24.09.2002r.

2. IDENTYFIKACJA OBSZARÓW POPRAWY STANU GMINY

2.1. Mocne i słabe strony gminy

Przy uwzględnieniu odpowiednich zapisów ze Strategii z 1999r. oraz analiz dokonanych w trakcie prac nad Planem w następujący sposób określone zostały mocne i słabe strony Gminy:

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie przy granicy z Czechami na terenie górskim z atrakcyjnym sąsiedztwem ośrodków turystycznych i wczasowych, 2. Dobra jakość środowiska, 3. Znaczne zasoby surowcowe /minerały, kopaliny/ 4. Duże zasoby wód podziemnych, 5. Występowanie zabytków klasy europejskiej, 6. Wysokie walory krajobrazowo - przyrodnicze oraz istnienie Rudawskiego Parku Krajobrazowego, 7. Wysokie walory turystyczne 8. Pozytywna struktura demograficzna 9. Brak wyraźnych podziałów społecznych i politycznych, 10. Dobre możliwości rozwoju rolnictwa ekologicznego i lokalnej przedsiębiorczości, 11. Chłonny rynek pracy, 12. Atrakcyjny rynek zbytu i możliwość handlu z Czechami, 13. Niska cena siły roboczej, 14. Podstawowe wyposażenie w sieci uzbrojenia techn., 15. Pełne wyposażenie w wodociągi, 16. Dobre skomunikowanie z otoczeniem, 17. Umiejętność pozyskiwania pomocy zewnętrznej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ubogie społeczeństwo i duża stopa bezrobocia, 2. Niepełne wyposażenie w sieci infrastruktury, 3. Słaba świadomość społeczna, 4. Brak inwestorów i własnego kapitału, 5. Mała aktywność społeczeństwa i jego niska przedsiębiorczość, 6. Słaba promocja walorów Gminy, 7. Zły stan starych zasobów mieszkaniowych i słabe tempo przyrostu nowych, 8. Słaba baza noclegowo - gastronomiczna, 9. Duże obciążenie Gminy obsługą mienia komunalnego,

2.2. Szanse i zagrożenia rozwoju

W pracach nad Strategią po określeniu słabych i mocnych stron Gminy, wskazane zostały szanse i zagrożenia jej rozwoju (przedstawione niżej w poszerzonej redakcji).

Szanse rozwoju	Zagrożenia rozwoju
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizacja Gminy związana z budową drogi ruchu szybkiego i istniejącymi przejściami granicznymi, 2. Wykorzystanie styku trzech kultur, 3. Rozwój turystyki, (agroturystyki, kontaktów kulturalno - oświatowych) 4. Rozbudowa bazy turystycznej, 5. Wykorzystanie zewnętrznych środków finansowych, 6. Porozumienie komunalne gmin w Kotlinie Kamiennogórskiej 7. Wykorzystanie możliwości współpracy w ramach Euroregionu Nysa, 8. Korzyści wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, 9. Uczestnictwo w programie „GMINA”, 10. Wprowadzenie inwestorów krajowych i zagranicznych, 11. Pozytywny wpływ gminnego i regionalnego lobby. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak pewności co do pozyskania wsparcia finansowego, 2. Konkurencja w pozyskiwaniu surowców, 3. Napływ dotowanej żywności i niska dochodowość rolnictwa, 4. Upadłość i niewypłacalność zakładów produkcyjnych, 5. Niestabilność polityki, 6. Niski udział wsparcia budżetu gminy przez dochody państwa.

2.3. Obszary poprawy stanu gminy

Analiza ustaleń zawartych w załączniku do Strategii rozwoju Gminy z 24.09.2002r. pozwala na wskazanie następujących obszarów poprawy stanu Gminy:

- rozwój gospodarczy zapewniający odpowiednią liczbę i strukturę miejsc pracy
- unowocześnienie infrastruktury technicznej
- unowocześnienie infrastruktury społecznej
- poprawa stanu środowiska, ładu przestrzennego i estetyki
- integracja mieszkańców i ich silna identyfikacja z Gminą oraz utrwalenie lokalnej tożsamości kulturowej
- poprawa ochrony bezpieczeństwa publicznego i zasobów przed klęskami losowymi.

Jednocześnie wskazać należy, że przedstawione w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, lista głównych problemów jej rozwoju może zostać przetworzona na następujące obszary poprawy stanu Gminy:

- powstrzymanie dekapitalizacji zabudowy;
- poszerzenie zakresu usług podstawowych,
- zniwelowanie dysproporcji w uzbrojeniu technicznym w poszczególnych jednostkach osadniczych;
- poprawienie stanu rozwoju części elementów infrastruktury technicznej;
- rozwój funkcji turystycznej gminy.

- przygotowanie ukierunkowanej reklamy i promocji dla rozwoju turystyki w wyspecjalizowanych ośrodkach (np. w Krzeszowie);
- podniesienie rentowności gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie Gminy;
- podniesienie liczby miejsc pracy na terenie Gminy oraz w jej bezpośrednim otoczeniu.

Ujęte w Studium obszary poprawy stanu Gminy są zgodne ze wskazaniami Strategii.

3. ZASADY REALIZACJI ZADAŃ I PROJEKTÓW UJĘTYCH W PLANIE

3.1. Plan Inwestycyjny na lata 2005-2006

Uwzględnienie wskazanych w Strategii rozwoju Gminy obszarów poprawy jej stanu oraz uwzględnienie aktualnych możliwości finansowych a także ich zewnętrznego wsparcia umożliwi sformułowanie planu inwestycyjnego Gminy na lata 2005-2006, obejmującego zarówno zadania przyjęte przez Radę Gminy w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2004-2006 z dn. 30.08.2004 jak i wybrane dodatkowe zadania. Zostały one przedstawione w podziale na zadania związane:

- a. z ochroną środowiska przyrodniczego,
- b. z ochroną środowiska kulturowego,
- c. z rozwojem komunikacji,
- d. z rozwojem infrastruktury technicznej,
- e. z obsługą mieszkańców,
- f. z rozwojem turystyki i rekreacji,
- g. ze wspomaganiami,
- h. z planowaniem przestrzennym.

Lp	Zadanie	Okres realizacji	Nakłady ogółem (w tys. zł)	Uwagi
a. zadania związane z ochroną środowiska przyrodniczego				
1.	Współpraca przy utworzeniu Parku Krajobrazowego Gór Kruczych i Zaworów	2005-2006		wyk. przez Woj. Kons.
2.	Doprowadzenie gazu do wsi Czadrów	2005	130,0	Przyrody
3.	Likwidacja dzikich wysypisk	2005-2006	15,0	Poz.3-4
4.	Utrzymanie czystości (m.in. zakup pojemników na odpady i zbiórka odpadów wielkogabarytowych)	2005-2006	30,0	Progr. Ochrony Środowiska dla Gminy
b. zadania związane z ochroną środowiska kulturowego				
1.	Przygotowanie dokumentacji do utworzenia Krzeszowskiego Parku Kulturowego oraz opracowanie jego planu ochrony	2005-2006	30,0	Wsparcie Woj. Kons. Przyrody
2.	Opracowanie gminnego programu ochrony i opieki nad zabytkami	2005-2006	10,0	Jw.
c. zadania związane z rozwojem komunikacji				

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KAMIENNA GÓRA

1.	Przebudowa drogi gminnej nr 114844 D w Olszynach	2005	70,0	poz. 1-10 ujęte w WPI
2.	Przebudowa drogi w Pisarzowicach	2005	153,0	
3.	Przebudowa drogi gminnej nr 114887 D w Leszczyńcu	2005	46,0	
4.	Przebudowa drogi gminnej nr 114909 D w Rędzinach,	2006	61,0	
5.	Przebudowa drogi w Przedwojowie	2006	59,0	
6.	Przebudowa drogi w Przedwojowie	2006	171,0	
7.	Przebudowa drogi w Czadrowie	2006	86,0	
8.	Przebudowa drogi w Krzeszowie, centrum, koło starego parkingu	2005-2006	110,0	
9.	Przebudowa drogi gminnej nr 114884 D w Szarocinie	2006	65,0	
10.	Oświetlenie drogi w Gorzeszowie Oświetlenie drogi gminnej nr 114892D w Ogorzelcu,	2006		
d. zadania związane z rozwojem infrastruktury technicznej				
1.	Budowa wodociągu Leszczyniec-Szarocin Etap III i IV	2005-2006	543,0	poz. 1-5 WPI Kontynuacja
2.	Modernizacja systemu dystrybucji wody w Niece Krzeszowskiej	2005-2006	265,0	
3.	Kontynuacja porządkowania gospodarki ściekowej w Pisarzowicach II etap	2005	1080,7	
4.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Krzeszowie	2005-2006	310,0	
5.	Uzbrojenie terenu Strefy Ekonomicznej w Krzeszowie	2005-2006	450,0	
6.	Zwodociągowanie wsi Ogorzelec	2006	750,0	
e. zadania związane z obsługą mieszkańców				
1.	Modernizacja Szkoły Podstawowej nr 260 i Gimnazjum w Krzeszowie	2005-2006	300,0	poz. 1-3 WPI
2.	Remont elewacji Wiejskiego Domu Kultury w Krzeszowie	2004-2005	175,0	
3.	Ogrodzenie wokół boisk, hali sportowej, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Pisarzowicach	2005	100,0	
f. zadania związane z rozwojem turystyki i rekreacji				
1.	Budowa pawilonu szatniowo-sanitarnego i świetlicy przy boisku sportowym w Raszowie	2005-2006	743,0	Poz. 1-2 WPI
2.	Budowa świetlicy i szatni sportowych przy boisku w Jawiszowie	2006	35,0	
g. zadania związane ze wspomaganie gospodarki				
1.	Opracowanie gminnej internetowej oferty inwestycyjnej związanej m.in. z terenami specjalnej Kamiennogórskiej Strefy Ekonomicznej	2005	5,0	
h. zadania związane z planowaniem przestrzennym				
1.	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (w miarę potrzeb)		100,0	
i. zadania związane ze zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich				

1.	Uczestnictwo w pilotażowym Programie LeaderI zapisanym w działania 2.7 w Sektorowym Programie Operacyjnym Restrukturyzacji i Modernizacji Sektora Żywnościowego oraz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2005	75,0	środki dla zabezpieczenia finansowego projektu do refinansowania ze środków Programu Leader
----	---	------	------	---

W planie inwestycyjnym na lata 2005-2006 wskazano 20 zadań, ujętych także w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym z 2004 r. (co odnotowano w uwagach) oraz 9 zadań o nieinwestycyjnym charakterze, które mają istotne znaczenie dla przygotowania odpowiednich warunków do inwestowania w dłuższej perspektywie i które mogą być zrealizowane przy wsparciu Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody i Zabytków oraz Programu Leader.

3.2. Zarys Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013

W ujęciu takim samym, jak dla Planu Inwestycyjnego na lata 2005-2006 zostały przyjęte projekty rozwojowe ujęte w poniższym zarysie Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013. Przy ich wytypowaniu kierowano się następującymi przesłankami:

- projekty (zadania) winny być kontynuacją wcześniej podjętych działań,
- powinny przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców i wzrostu poziomu gospodarczego gminy,
- być zgodne z kierunkami rozwoju gminy, przyjętymi w Strategii rozwoju Gminy i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i innych dokumentów planowania strategicznego.

Niniejszy zarys planu inwestycyjnego będzie uszczegółowiany w ramach sporządzania kolejnych Wieloletnich Planów Inwestycyjnych, stanowiących załączniki do kolejnych uchwał budżetowych w ramach tzw. planu krocącego.

Lp	Zadanie	Okres realizacji	Nakłady ogółem (w tys. zł)	uwagi
a. zadania związane z ochroną środowiska przyrodniczego				
1.	Wspieranie zalesiania terenów nieużytecznych rolniczo, ochrona zadrzewień na terenie i w otulinie Rudawskiego Parku Krajobrazowego	2007		Poz.3-4 WPI
2.	Likwidacja dzikich wysypisk	2007		kontynuacja
3.	Utrzymanie czystości (m.in. zakup pojemników na odpady i zbiórka odpadów wielkogabarytowych)	2007		kontynuacja
b. zadania związane z ochroną środowiska kulturowego				
1.	Wdrożenie systemu zarządzania Krzeszowskim Parkiem Kulturowym	2007		
2.	Opracowanie systemu promocji walorów kulturowych Gminy	2008	10,0	
c. zadania związane z rozwojem komunikacji				

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KAMIENNA GÓRA

1.	Oświetlenie dróg, w tym:			
1.1.	drogi gminnej w Gorzeszowie	2007-2008	216,0	kontynuacja
1.2.	drogi powiatowej nr 3468D w Kochanowie	2007	65,0	
2.	Kontynuacja modernizacji systemu drogowego w Gminie, w tym przebudowa dróg:			
2.1.	nr 114853D w Kochanowie	2007	92,0	
2.2.	nr 114925D w Ptaszkowie	2007	110,0	
2.3.	nr 114838D w Krzeszowie	2007	37,0	
3.	Wspieranie elektryfikacji i modernizacji linii kolejowej Marciszów-Kamienna Góra-Lubawka	2007-2020		
4.	Wspieranie przywrócenia ruchu linii kolejowej nr 308 na odcinku Kamienna Góra – Mysłakowice – (Jelenia Góra)			
d. zadania związane z rozwojem infrastruktury technicznej				
1.	Modernizacja systemu dystrybucji wody w Niece Krzeszowskiej,	2007-2009	935,0	kontynuacja
2.	Porządkowanie gospodarki ściekowej Pisarzowic III etap	2007-2010	1400,0	
3.	Przebudowa studni kanalizacyjnych na sieci w górnej części Przedwojowa	2007	163,0	
4.	Sukcesywna budowa optymalnego i ekonomicznie uzasadnionego systemu oczyszczania terenów wiejskich z opracowaniem odpowiedniej dokumentacji	2007-2013	do ust. po opr. szcz. progr.	
5.	Gazyfikacja gminy z opracowaniem jw.			
6.	Zwodociągowanie wsi Ogorzelec	2007	750,0	
e. zadania związane z obsługą mieszkańców				
1.	Modernizacja i remonty szkół i innych obiektów kulturalnych oraz budowa obiektów sportowych w tym		do ust. Po opr. szcz. progr.	kontynuacja
1.1	Modernizacja Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Krzeszowie	2007	200,0	
f. zadania związane z rozwojem turystyki i rekreacji				
1.	Opracowanie systemu informacji i promocji gminy	2007	10,0	
2.	Modernizacja ścieżek rowerowych oraz szlaków wędrówek pieszych	2007-2013	do ust. Po opr. szcz. progr.	
3.	Zainicjowanie budowy parkingów widokowo - rekreacyjnych na Przełęczy Rędzińskiej i Przełęczy Kowarskiej	2007		
4.	Wpieranie inicjatyw na rzecz rozwoju stacji sportów zimowych w obszarze Rudaw Janowickich	2007-2013		
5.	Budowa szatni sportowych przy boisku w Kochanowie	2007-2008	400,0	kontynuacja
6.	Budowa świetlicy i szatni sportowych przy boisku w Jawiszowie	2007-2008	743,0	
g. zadania związane ze wspomaganiami gospodarki				
1.	Uzbrojenie terenów Strefy Ekonomicznej w Krzeszowie	2007-2009	do ust.	kontynuacja

Ze względu na brak przygotowanych dokumentacji i bliższego rozeznania zakresu prac związanych z realizacją części w/w zadań po roku 2007, nie wskazuje się szacunkowych kosztów tych zadań, zakładając ich określenie w ramach opracowania szczegółowych programów ich przygotowania wraz z odpowiednimi dokumentacjami.

4. POWIĄZANIA UJĘTYCH W PLANIE PROJEKTÓW Z INNYMI ZADANIAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

Ujęte w niniejszym planie projekty są powiązane z następującymi głównymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi oraz instytucjonalnymi realizowanymi lub planowanymi do realizacji przez inne podmioty na terenie Gminy:

- rozbudową systemu terenów chronionych w obszarze Sudetów Zachodnich (realizowaną przez Wojewodę Dolnośląskiego),
- uzyskaniem wpisu na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO założenia klasztorne w Krzeszowie (realizowanym przez Ministra Kultury),
- aktywizacją i wprowadzeniem nowych inwestorów w obszarze działania Specjalnej Kamiennogórskiej Strefy Ekonomicznej (realizowanym przez Zarząd Strefy),
- budową nowego przebiegu drogi krajowej nr 5 (realizowaną przez Generalną Dyрекcję Autostrad i Dróg Krajowych – Oddział we Wrocławiu),
- modernizacją i przebudową układu dróg wojewódzkich i powiatowych (realizowanymi przez Zarząd Dróg Wojewódzkich i Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze),
- rozbudową systemu kanalizacji związanego z funkcjonowaniem oczyszczalni miejskiej w Kamiennej Górze (realizowana przez Burmistrza M. Kamienna Góra).

5. ZAKŁADANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ I CELÓW PLANU

W ramach wdrożenia Planu przewidziane do realizacji są projekty o charakterze inwestycyjnym, których celem jest poprawa stanu gminy w obszarach wskazanych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym w zarysie Wieloletniego Programu Inwestycyjnego. Wskaźnikami finalnego osiągnięcia tych celów, czyli pełnej realizacji w/w projektów będą:

- wskaźniki produktu - odnoszące się do rzeczowych efektów działalności i liczone w jednostkach materialnych,
- wskaźniki rezultatu - odpowiadające bezpośrednim efektom wynikającym z wdrożenia projektów,
- wskaźniki oddziaływania - obejmujące ocenę konsekwencji realizacji projektów, wykraczających poza natychmiastowe ich efekty.

Podstawowe wskaźniki produktu -w odniesieniu do inwestycji drogowych to m.in.:

- długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg,
- liczba wybudowanych i zmodernizowanych skrzyżowań,
- liczba wybudowanych i zmodernizowanych obiektów mostowych,
- liczba wybudowanych i zmodernizowanych poboczy,
- długość wybudowanych i zmodernizowanych chodników,
- liczba wybudowanych i zmodernizowanych punktów oświetleniowych,

oraz wskaźniki rezultatu:

- powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów,

- natężenie ruchu na drodze,
- nośność wybudowanego lub zmodernizowanego obiektu,
- liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej,
- średni czas przejazdu

i wskaźniki oddziaływania:

- nakłady na bieżące utrzymanie i naprawy dróg,
- liczba pojazdów korzystających z dróg,
- cena gruntów na obszarze otaczającym wybudowane drogi,
- liczba nowych miejsc pracy w obszarze oddziaływania zrealizowanego projektu.

Podstawowe wskaźniki produktu w odniesieniu do inwestycji w strefie uzbrojenia technicznego to:

- długość wybudowanej i zmodernizowanej sieci wodociągowej,
- długość wybudowanej i zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej,
- liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków,
- liczba zakupionych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów,

oraz wskaźniki rezultatu:

- liczba gospodarstw domowych/ budynków podłączonych do sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej,
- liczba osób korzystających z sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej,
- powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej,

i wskaźniki oddziaływania:

- liczba gospodarstw domowych/ budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków,
- wykorzystywana moc przerobowa zmodernizowanej oczyszczalni ścieków,
- ilość oczyszczalni ścieków,
- liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów.

Podstawowe wskaźniki produktu w odniesieniu do inwestycji związanych z budową i remontami obiektów usługowych, administracyjnych i obsługi turystyki (w tym budowy zbiorników retencyjno -rekreacyjnych) to m.in.:

- powierzchnia zmodernizowanej bazy kulturalnej i turystycznej oraz administracyjnej,
- powierzchnia i powierzchnia budynków poddanych termoizolacji,

oraz wskaźniki rezultatu:

- liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych, kulturalnych oraz administracyjnych,

i wskaźniki oddziaływania:

- liczba korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki,
- liczba korzystających ze zmodernizowanych obiektów,
- liczba turystów w obszarze oddziaływania projektów związanych z rozwojem turystyki i rekreacji.

6. PLAN FINANSOWY NA LATA 2005-2006

Plan finansowy przedstawiony poniżej w syntetycznym ujęciu dla okresu 2005 – 2006r. w układzie dziedzin przyjętych w Planie Inwestycyjnym został sporządzony jako podstawa nakładów inwestycyjnych w uchwałach budżetowych na rok 2005 i 2006. W planie finansowym

określone zostały przewidywane proporcje pomiędzy środkami własnymi a środkami innymi, jakie złożą się na nakłady finansowe na realizację zadań ujętych w poszczególnych dziedzinach. Środki inne pochodzić będą z funduszy strukturalnych, o które ubiegać się będzie gmina, wykorzystując możliwości stworzone przez Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego oraz inne programy operacyjne, w tym program Leader, które stanowią narzędzia realizacyjne dla Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006. Szczegółowe warunki ubiegania się o środki wsparcia w ramach programów określone są w dokumentach wdrażających te programy.

Lp	Dziedziny	Nakład y w tys. zł	2005		2006	
			środki własne	środki inne*	środki własne *	środki inne
1.	ochrona środowiska przyrodniczego	175,0	140,0		35,0	
2.	ochrona środowiska kulturowego	40,0	30,0		10,0	
3.	rozwój komunikacji	907,0	281,0	109,0	425,0	92,0
4.	rozwój infrastruktury technicznej	3398,7	404,0	1451,7	1243,0	300,0
5.	obsługa mieszkańców	575,0	383,0	42,0	150,0	-
6.	rozwój turystyki i rekreacji	778,0	93,0	-	235,0	450,0
7.	wspomaganie gospodarki	5,0	5,0			
8.	planowanie przestrzenne	100,0	50,0		50,0	
9.	zadania związane ze zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich	75,0	75,0			
	RAZEM	6053,7	1461,0	1602,7	2148,0	842,0

* przez środki inne rozumie się m.in. środki pomocowe z programów unijnych, pożyczki itp.

7. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU

Plan Rozwoju Lokalnego stanowi lokalny komponent Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Lokalnego, zaś system jego wdrażania jest zgodny z systemem wdrażania tego programu.

Zakłada się, że funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu będzie pełnił Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych w Urzędzie Gminy. Zakres jego zadań obejmie m.in.:

- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowania Rozwoju Gminy i programów wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, respektowania zasad konkurencji, ochrony środowiska,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- przygotowanie rocznych raportów na temat stopnia wdrażania Planu,
- dokonanie oceny projektów rozwojowych, wskazanych w Planie po ich zrealizowaniu.

W/w Referat Inwestycji odpowiedzialny będzie za:

- opracowanie i składanie wniosków,
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i odpowiednimi zapisami ustalonymi w Planie,

- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Plan uchwalony zostanie uchwałą Rady Gminy. Wprowadzanie zmian w przewidzianych w nich do realizacji zadaniach i projektach wymagają zmiany tej uchwały. Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych odpowiedzialny za wdrażanie Planu zobowiązany jest do przedstawiania raz w roku sprawozdań z jego realizacji Radzie gminy. Plan ma charakter ramowy i może być aktualizowany z roku na rok, przy uwzględnieniu możliwości budżetowych Gminy i możliwości uzyskania wsparcia z funduszy strukturalnych UE.

8. MONITOROWANIE, RAPORTOWANIE I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych, zarządzający Planem Rozwoju Lokalnego będzie współpracował z Wójtem i Skarbnikiem, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań w nim zawartych. W celu prowadzenia skutecznego monitorowania wydatków wspólnotowych, zgodnych z założeniami Planu, w w/w Referacie wskazana zostanie osoba monitorująca wydatki i efekty rzeczowe, związane z realizacją projektów ujętych w Planie. Do jej zadań będzie należało m.in.:

- gromadzenie danych, sprawdzanie i kontrola wydatków w układzie poszczególnych funduszy strukturalnych,
- rozpatrywanie kryteriów wyboru operacji finansowych związanych z konkretnymi projektami oraz zachowanie oddzielnego systemu rachunkowości dla środków wspólnotowych albo odpowiednich kont dla wszystkich transakcji związanych z tą pomocą,
- sprawdzanie postępów osiągania założonych celów i rezultatów wdrażania Planu na podstawie określonych wskaźników
- rozpatrywanie propozycji Instytucji Zarządzającej ZPORR na szczeblu wojewódzkim odnośnie poprawek w sposobie zarządzania i wdrażania pomocy.

Przy monitorowaniu realizacji zadań ujętych w Planie wykorzystywane będą wskaźniki opisane w rozdz. 5 Planu. Wyniki monitorowania będą prezentowane na stronie internetowej Gminy oraz w lokalnych mediach dla promowania postępów w realizacji Planu. W ramach promowania Planu wdrażania systemu komunikacji społecznej w nawiązaniu do zaleceń określających obowiązki beneficjentów uzyskanego wsparcia ze środków funduszy strukturalnych UE będą przyjęte następujące działania:

- na stronie internetowej Gminy prezentowany będzie Plan Rozwoju Lokalnego,
- zostaną przygotowywane specjalne publikacje na temat uzyskania wsparcia dla projektów rozwojowych bądź też innych wydarzeń związanych z ich realizacją oraz zorganizowane konferencje prasowe,
- inicjowana będzie współpraca sektorów publicznych, prywatnych i organizacji pozarządowych m.in. w formie zaproszenia do realizacji wspólnych przedsięwzięć, szkoleń i pomocy organizacyjnej,
- partnerzy społeczni i opinia publiczna będą informowani o możliwościach, jakie stwarzają fundusze strukturalne dla realizacji projektów ujętych w planie,
- miejsca realizacji projektów będą oznakowane w specjalny sposób z wyeksponowaniem odpowiedniego logo.

9. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamienna Góra, uchwalone przez Radę Gminy uchwałą nr VIII/41/99 z dnia 26.08.1999r.;
2. Strategia rozwoju Gminy Kamienna Góra, ze zmianami uchwalonymi przez Radę Gminy uchwałą nr IX/38/2002 z dnia 24.09.2002 r.;
3. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Kamienna Góra na lata 2004-2006, uchwalony przez radę Gminy z dn. 30.08.2004;
4. Projekt Programu ochrony środowiska dla Gminy Kamienna Góra na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2011 (opracowanie w toku);
5. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kamienna Góra, Ekocentrum - Wrocławski Ośrodek Usług Ekologicznych, Wrocław 2002 r.;
6. Wybrane materiały informacyjne Urzędu Gminy Kamienna Góra;
7. 2002 Podstawowe Informacje ze Spisów Powszechnych, Gmina Wiejska Kamienna Góra, Urząd Statystyczny, Wrocław 2003;
8. 2003 Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Wrocław 2003;
9. Rolnictwo w Województwie Dolnośląskim w 2003 roku, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Wrocław 2004;
10. Rowerem przez powiat kamiennogórski, Agencja Pro-Fot, Lubawka 2003.

Charakterystykę stanu Gminy opracowano z wykorzystaniem informacji zawartych w w/w materiałach, zwłaszcza w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy. Układ opracowania przyjęty został na podstawie zaleceń zawartych w Załączniku nr 8 do Zintegrowanego Planu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego z 2004r. i dostosowany do potrzeb Gminy. Podstawowe dane odnoszące się do charakterystyki stanu Gminy pochodzą z dostępnych materiałów statystycznych z 2002r. i są w części porównane ze stanem z 1997r.